

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2020/188 НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА
от 3 февруари 2020 година
относно програма за закупуване на активи на публичния сектор на вторичните пазари (ЕЦБ/2020/9)

(преработен текст)

УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 127, параграф 2, първо тире от него,

като взе предвид Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, и по-специално член 12.1, втора алинея във връзка с член 3.1, първо тире и член 18.1 от него,

като има предвид, че:

- (1) Решение (ЕС) 2015/774 на Европейската централна банка (ЕЦБ/2015/10) ⁽¹⁾ претърпя няколко съществени изменения ⁽²⁾. Поради необходимостта от допълнителни промени това решение следва да се преработи от съображения за правна яснота.
- (2) С Решение (ЕС) 2015/774 (ЕЦБ/2015/10) се създаде програма за закупуване на активи на публичния сектор на вторичните пазари (ПЗАПС). Заедно с третата програма за закупуване на обезпечени облигации, програмата за закупуване на активи ценни книжа и програмата за закупуване от корпоративния сектор ПЗАПС е част от разширената програма за закупуване на активи (ПЗА) на Европейската централна банка (ЕЦБ). С ПЗА се цели да се подобри трансмисията на паричната политика, да се улесни предоставянето на кредити на икономиката на еврозоната, да се облекчат условията за заемане на средства от домакинствата и фирмите и да се подпомогне устойчивото доближаване на темпа на инфлацията към нива под, но близо до, 2 % в средносрочен план в съответствие с основната цел на ЕЦБ да поддържа ценова стабилност.
- (3) На 13 декември 2018 г. Управителният съвет реши, че с оглед на постигането на целите на ПЗА някои от параметрите ѝ следва да се изменят, считано от 1 януари 2019 г. По-конкретно, Управителният съвет реши да спре нетните покупки на активи по ПЗА на 31 декември 2018 г. Управителният съвет потвърди намерението си да продължи да реинвестира в пълен размер погашенията по главниците на ценни книжа с настъпващ падеж, купени по ПЗА, за продължителен период от време след датата, на която започне да повишава основните лихвени проценти на ЕЦБ, и във всеки случай толкова дълго, колкото е необходимо, за да се поддържат благоприятни условия на ликвидност и значителна степен на нерестриktivност на паричната политика.
- (4) Освен това Управителният съвет реши, че разпределението по допустими юрисдикции на кумулативните нетни покупки на търгуемите дългови ценни книжа, емитирани от допустими централни, регионални или местни правителства и признати агенции по ПЗАПС, ще продължи да следва, на база салдо, записания от съответните национални централни банки дял от капитала на ЕЦБ, както е посочено в член 29 от Устава на ЕЦБ.
- (5) На 12 септември 2019 г. Управителният съвет реши да възобнови нетните покупки по ПЗА от 1 ноември 2019 г. и очаква, че те ще продължат толкова дълго, колкото е необходимо, за да се подсили нерестриktivното въздействие на лихвените проценти и ще приключат малко преди Управителният съвет да започне да повишава основните лихвени проценти на ЕЦБ. Управителният съвет също така реши да продължи да реинвестира в пълен размер погашенията по главниците на ценни книжа с настъпващ падеж, купени по ПЗА, за продължителен период от време след датата, на която започне да повишава основните лихвени проценти на ЕЦБ, и във всеки случай толкова дълго, колкото е необходимо, за да се поддържат благоприятни условия на ликвидност и значителна степен на нерестриktivност на паричната политика. Предвид продължителното забавяне на икономиката на еврозоната, трайните рискове от слаби перспективи за растеж и прогнозата за инфлацията, която не достига средносрочната цел, Управителният съвет стигна до заключението, че са необходими всеобхватни мерки, за да се подпомогне връщането на инфлацията към устойчив тренд, който се доближава до нивата, към които Управителният съвет се стреми в средносрочен план. Възобновяването на нетните покупки на активи е пропорционална мярка, тъй като има по-голямо влияние върху дългосрочните лихвени проценти от лихвената политика и облекчава разходите за финансиране на фирмите и домакинствата.

⁽¹⁾ Решение (ЕС) 2015/774 на Европейската централна банка от 4 март 2015 г. относно програма за закупуване на активи на публичния сектор на вторичните пазари (ЕЦБ/2015/10) (ОВ L 121, 14.5.2015 г., стр. 20).

⁽²⁾ Вж. приложението.

- (6) Като част от програмите за закупуване на активи, от които се състои ПЗА, ПЗАПС е пропорционална мярка за намаляване на рисковете за прогнозата на динамиката на цените, тъй като с тези програми ще се облекчат допълнително паричните и финансовите условия, включително тези, свързани с условията за заемане на средства от нефинансовите предприятия и домакинствата от еврозоната, като по този начин се подпомагат съвкупното потребление и инвестиционните разходи в еврозоната и в крайна сметка се допринася за доближаването на темпа на инфлацията до нива под, но близо до, 2 % в средносрочен план. В среда, в която основните лихвени проценти на ЕЦБ се доближават до долната си граница, е необходимо програмите за закупуване на активи да бъдат включени в мерките на паричната политика на Евросистемата като инструменти с висок потенциал за предаване на паричната политика към реалната икономика.
- (7) ПЗАПС съдържа редица защитни мерки, които да гарантират, че предвидените покупки са пропорционални на целите ѝ и че свързаните финансови рискове са надлежно взети предвид при съставянето ѝ и ще бъдат овладявани чрез управление на риска. С оглед на нормалното функциониране на пазарите на допустими търгуеми дългови инструменти и за да се избегне възпрепятстването на нормалното реструктуриране на дългове, ще се прилагат прагове за покупката на тези ценни книжа от централните банки от Евросистемата.
- (8) ПЗАПС е в пълно съответствие със задълженията на централните банки от Евросистемата съгласно Договорите, включително със забраната за парично финансиране, и не засяга функционирането на Евросистемата в съответствие с принципа за отворена пазарна икономика при свободна конкуренция.
- (9) С оглед на гарантирането на ефективността на ПЗАПС Евросистемата пояснява, че приема същото (pari passu) третиране като частните инвеститори по отношение на търгуемите дългови ценни книжа, които Евросистемата може да закупи по ПЗАПС, в съответствие с условията на тези инструменти.
- (10) ПЗАПС се изпълнява по децентрализиран начин, като надлежно се отчита образуването на цените на пазара и съображенията за функционирането на пазара, и се координира от ЕЦБ, като по този начин се гарантира единството на паричната политика на Евросистемата.
- (11) На 26 март 2019 г. Управителният съвет реши да хармонизира по-добре понятията за агенция, които се използват понастоящем в рамката на паричната политика на Евросистемата, и да хармонизира критериите, използвани за определянето на признатите агенции в рамката за обезпеченията и на агенциите, допустими по ПЗАПС,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Създаване и обхват на ПЗАПС

Евросистемата създава ПЗАПС, съгласно която централните банки от Евросистемата закупуват на вторичните пазари допустими търгуеми дългови ценни книжа, както са определени в член 3, от допустимите контрагенти, посочени в член 7, при специални условия.

Член 2

Определения

За целите на настоящото решение се прилагат следните определения:

- 1) „централна банка от Евросистемата“ е ЕЦБ и националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото (наричани по-долу „НЦБ“);
- 2) „призната агенция“ е лице, което Евросистемата е класифицирала като такова;

- 3) „международна организация“ е лице по смисъла на член 118 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, което Евросистемата е класифицирала като такова за целите на ПЗАПС;
- 4) „многостранна банка за развитие“ е лице по смисъла на член 117, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013, което Евросистемата е класифицирала като такова за целите на ПЗАПС;
- 5) „положителен резултат от преглед“ е решението с по-късна дата измежду решението на Съвета на директорите на Европейския механизъм за стабилност, а в случай че Международният валутен фонд съфинансира програмата за финансова помощ — и решението на Изпълнителния съвет на Международния валутен фонд за одобряване на следващото плащане по тази програма, с пояснението, че и двете решения са необходими за възобновяването на покупките по ПЗАПС;
- 6) „салдо“ е общата счетоводна стойност, към момента на закупуването, на всички покупки на търгуеми дългови ценни книжа, като се вземат предвид извършените погашения на главницата с настъпващ падеж;
- 7) „нетни покупки“ са покупките на допустими търгуеми дългови ценни книжа през даден месец без сумите от ценни книжа с настъпващ падеж, купени по ПЗА през този месец;
- 8) „кумулятивни нетни покупки“ е сборът от нетните покупки от началото на съответната програма за закупуване.

Списъци с лицата, посочени в точки 2—4, се публикуват на уебсайта на ЕЦБ.

Член 3

Критерии за допустимост на търгуемите дългови ценни книжа

1. При спазване на установените в настоящия член изисквания деноминирани в евро търгуеми дългови ценни книжа, емитирани от централни, регионални или местни правителства на държава членка, чиято парична единица е еврото, от признати агенции, намиращи се в еврозоната, от международни организации, намиращи се в еврозоната, и от многостранни банки за развитие, намиращи се в еврозоната, са допустими за покупки от централните банки от Евросистемата по ПЗАПС.
2. За да бъдат допустими за покупка по ПЗАПС, търгуемите дългови ценни книжа трябва да отговарят на критериите за допустимост на търгуемите активи за кредитните операции на Евросистемата съгласно четвърта част от Насоки (ЕС) 2015/510 на Европейската централна банка (ЕЦБ/2014/60) ⁽⁴⁾, както и на следните изисквания:
 - а) емитентът или гарантът на търгуемите дългови ценни книжа трябва да има оценка за кредитно качество от най-малко степен на кредитно качество 3 по хармонизираната рейтингова скала на Евросистемата, изразена под формата на най-малко един публичен кредитен рейтинг, предоставен от агенция за външна кредитна оценка (АВКО), приета съгласно рамката на Евросистемата за кредитна оценка;
 - б) ако са налице множество рейтинги от АВКО за емитента или за гаранта, се прилага правилото за първия най-добър рейтинг, т.е. прилага се най-добрият наличен рейтинг от АВКО за емитента или за гаранта. Ако изпълнението на изискванията за кредитно качество е установено въз основа на рейтинг от АВКО за гаранта, гаранцията отговаря на характеристиките за приемлива гаранция, посочени в член 87 и членове 113—115 от Насоки (ЕС) 2015/510 (ЕЦБ/2014/60);
 - в) ако липсва рейтинг от АВКО за емитента и за гаранта, търгуемата дългова ценна книга трябва да има поне един рейтинг от АВКО за емисията от най-малко степен на кредитно качество 3 по хармонизираната рейтингова скала на Евросистемата;
 - г) ако кредитната оценка, предоставена от приета АВКО, за емитента, гаранта или емисията не е в съответствие с най-малко степен на кредитно качество 3 по хармонизираната рейтингова скала на Евросистемата, търгуемите дългови ценни книжа са допустими само ако са емитирани или изцяло гарантирани от централните правителства на държавите членки от еврозоната съгласно програма за финансова помощ и по отношение на които прилагането на прага за кредитно качество на Евросистемата е суспендирано от Управителния съвет съгласно член 8 от Насоки ЕЦБ/2014/31 ⁽⁵⁾;
 - д) в случай на преглед на текуща програма за финансова помощ допустимостта за покупки по ПЗАПС се спира временно и се възобновява само в случай на положителен резултат от прегледа.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Насоки (ЕС) 2015/510 на Европейската централна банка от 19 декември 2014 г. относно прилагането на рамката на паричната политика на Евросистемата (ЕЦБ/2014/60) (ОВ L 91, 2.4.2015 г., стр. 3).

⁽⁵⁾ Насоки ЕЦБ/2014/31 от 9 юли 2014 г. относно допълнителни временни мерки по отношение на операции по рефинансиране на Евросистемата и допустимост на обезпечения и за изменение на Насоки ЕЦБ/2007/9 (ОВ L 240, 13.8.2014 г., стр. 28).

3. За да бъдат допустими за закупуване по ПЗАПС, дълговите ценни книжа по смисъла на параграфи 1 и 2 трябва да имат минимален остатъчен срок до падежа от една година и максимален остатъчен срок до падежа 30 години към момента на закупуването им от съответната централна банка от Евросистемата. За да се улесни нормалното извършване на покупките, търгуемите дългови инструменти с остатъчен срок до падежа 30 години и 364 дни са допустими по ПЗАПС. Националните централни банки могат да извършват и заместващи покупки на търгуеми дългови ценни книжа, емитирани от международни организации и многостранни банки за развитие, ако не могат да бъдат достигнати предвидените суми за покупки на търгуеми дългови ценни книжа, емитирани от централни, регионални или местни правителства и от признати агенции.

4. Разрешават се покупките на номинални търгуеми дългови инструменти с отрицателна доходност до падежа (или с най-ниска възможна доходност), която е равна на лихвения процент по депозитното улеснение или го надхвърля. Разрешават се, доколкото са необходими, покупките на номинални търгуеми дългови инструменти с отрицателна доходност до падежа (или с най-ниска възможна доходност), която е под лихвения процент по депозитното улеснение.

Член 4

Ограничения за извършването на покупки

1. За да е възможно образуването на пазарна цена за допустимите ценни книжа, през известен период от време, чиято продължителност се определя от Управителния съвет (т.нар. ограничителен период), не се разрешават покупки на нови или продължаващи емисии ценни книжа и на търгуеми дългови инструменти с остатъчен срок до падежа, който настъпва на дата близка до — преди или след — падежа на търгуемите дългови инструменти, които ще бъдат емитирани. При синдикиране ограничителният период се спазва на базата на полагане на максимални усилия, веднага щом обществената информация за условията на емитиране бъде обявена.

2. За дългови ценни книжа, емитирани или изцяло гарантирани от централните правителства на държави членки от еврозоната, спрямо които се прилага програма за финансова помощ, периодът за покупки по ПЗАПС след положителен резултат от всеки преглед на програма е ограничен до два месеца, освен ако са налице извънредни обстоятелства, обосноваващи временното спиране на покупките преди този период или продължаване на покупките след този период и до началото на следващия преглед.

Член 5

Ограничения при закупуването

1. При условията на член 3 и след като се консолидират наличностите във всички портфейли на централните банки от Евросистемата, спрямо търгуемите дългови ценни книжа по ПЗАПС, които отговарят на критериите по член 3, се прилага ограничение за всяка емисия с един и същ международен идентификационен номер за ценни книжа (ISIN). Ограничението за всяка емисия е следното:

- a) 50 % за всяка емисия с един и същ ISIN за допустимите търгуеми дългови ценни книжа, емитирани от отговарящи на изискванията международни организации и многостранни банки за развитие;
- b) 33 % за всяка емисия с един и същ ISIN за други допустими търгуеми дългови ценни книжа с изключение на ограничението от 25 % за всяка емисия с един и същ ISIN за допустимите търгуеми дългови ценни книжа, които съдържат клауза за колективно действие (ККД), която се различава от модела на ККД за еврозоната, разработен от Икономическия и финансов комитет и прилаган от държавите членки в съответствие с член 12, параграф 3 от Договора за създаване на Европейски механизъм за стабилност, но което ще бъде увеличено на 33 %, при условие че е проверено за всеки отделен случай, че държането на 33 % от всяка емисия с един и същ ISIN не води до това централните банки от Евросистемата да достигнат блокиращо миноритарно участие в случаите на нормално преструктуриране на дълг.

2. След като се консолидират наличностите във всички портфейли на централните банки от Евросистемата, спрямо всички търгуеми дългови ценни книжа, допустими за закупуване по ПЗАПС, които имат остатъчните срокове до падежа, посочени в член 3, се прилага общо ограничение от:

- a) 50 % от остатъчните ценни книжа на емитент, който е отговаряща на изискванията международна организация или многостранна банка за развитие; или
- b) 33 % от остатъчните ценни книжа на емитент, който не е отговаряща на изискванията международна организация или многостранна банка за развитие.

3. По отношение на дълговите ценни книжа, посочени в член 3, параграф 2, буква г), се прилагат различни ограничения за емитента и за всяка емисия. Тези ограничения се определят от Управителния съвет, като надлежно се вземат предвид съображенията, свързани с управлението на риска и функционирането на пазара.

Член 6

Разпределение на портфейли

1. Счетоводната стойност на нетните покупки се разпределя, както следва:
 - а) 10 % за търгуемите дългови ценни книжа, емитирани от отговарящи на изискванията международни организации и многостранни банки за развитие;
 - б) 90 % за търгуемите дългови ценни книжа, емитирани от отговарящи на изискванията централни, регионални или местни правителства и признати агенции.
2. Счетоводната стойност на нетните покупки на търгуемите дългови ценни книжа през календарната година се разпределя на централните банки от Евросистемата, както следва:
 - а) 10 % за ЕЦБ;
 - б) 90 % за националните централни банки.
3. Погашенията на главницата по търгуеми дългови ценни книжа с настъпващ падеж на централни, регионални или местни правителства и признати агенции се реинвестират, като се купуват допустими търгуеми дългови ценни книжа, емитирани от централни, регионални или местни правителства и признати агенции. Реинвестирането на погашенията на главницата се разпределя през цялата година, за да се създадат условия за редовно и балансирано присъствие на пазара. Погашенията на главницата по търгуеми дългови ценни книжа с настъпващ падеж, емитирани от международни организации и многостранни банки за развитие, се реинвестират, като се купуват допустими търгуеми дългови ценни книжа, емитирани от международни организации и многостранни банки за развитие.
4. Разпределението по допустими юрисдикции на кумулативните нетни покупки на търгуемите дългови ценни книжа, емитирани от допустими централни, регионални или местни правителства и признати агенции, продължава да следва, на база салдо, записания от съответните НЦБ дял от капитала на ЕЦБ, както е посочено в член 29 от Устава на ЕСЦБ.
5. Централните банки от Евросистемата са длъжни да прилагат схема за специализация за разпределението на търгуемите дългови ценни книжа, които се закупуват по ПЗАПС. Управителният съвет позволява *ad hoc* отклонения от схемата за специализация, ако поради обективни съображения изпълнението ѝ бъде възпрепятствано или е препоръчително да се направи отклонение от нея в интерес на постигането на общите цели на паричната политика на ПЗАПС. По-специално всяка НЦБ закупува допустими ценни книжа на емитенти от своята собствена юрисдикция. Ценни книжа, емитирани от отговарящи на изискванията международни организации и многостранни банки за развитие, могат да бъдат закупвани от всички НЦБ. ЕЦБ закупува ценни книжа, емитирани от централни правителства и признати агенции от всички юрисдикции.
6. Покупките на дългови ценни книжа, емитирани от допустими международни организации, многостранни банки за развитие и регионални и местни правителства, се извършват само от НЦБ.

Член 7

Допустими контрагенти

Допустимите контрагенти по ПЗАПС са:

- а) лица, които отговарят на критериите за допустимост за участие в операциите по паричната политика на Евросистемата съгласно член 55 от Насоки (ЕС) 2015/510 (ЕЦБ/2014/60); и
- б) други контрагенти, които централните банки от Евросистемата използват за инвестиране на инвестиционните си портфейли, деноминирани в евро.

Член 8

Прозрачност

1. Евросистемата публикува всяка седмица общата счетоводна стойност на ценните книжа, държани по ПЗАПС, в коментара на консолидирания си седмичен финансов отчет.
2. За ценните книжа, държани по ПЗАПС, Евросистемата публикува всеки месец: i) месечните нетни покупки и кумулативните нетни покупки; и ii) среднопретегления остатъчен срок до падежа по резидентност на емитента, като отделя международните организации и многостранните банки за развитие от другите емитенти.
3. Счетоводната стойност на ценните книжа, държани по ПЗАПС, се публикува всяка седмица на уебсайта на ЕЦБ в раздел „Операции на открития пазар“.

Член 9

Предоставяне в заем на ценни книжа

Евросистемата предоставя ценни книжа, закупени по ПЗАПС, в заем, включително за репо сделки, с оглед на гарантиране на ефективността на ПЗАПС.

Член 10

Отмяна

1. Решение (ЕС) 2015/774 (ЕЦБ/2015/10) се отменя.
2. Позоваванията на отмененото решение се считат за позовавания на настоящото решение.

Член 11

Заклучителна разпоредба

Настоящото решение влиза в сила на четвъртия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено във Франкфурт на Майн на 3 февруари 2020 година.

Председател на ЕЦБ
Christine LAGARDE

ПРИЛОЖЕНИЕ

Отмененото решение**и списък с измененията му**

Решение (ЕС) 2015/774 на Европейската централна банка от 4 март 2015 г. относно програма за закупуване на активи на публичния сектор на вторичните пазари (ЕЦБ/2015/10) (ОВ L 121, 14.5.2015 г., стр. 20)

Решение (ЕС) 2015/2101 на Европейската централна банка от 5 ноември 2015 г. за изменение на Решение (ЕС) 2015/774 относно програма за закупуване на активи на публичния сектор на вторичните пазари (ЕЦБ/2015/33) (ОВ L 303, 20.11.2015 г., стр. 106)

Решение (ЕС) 2015/2464 на Европейската централна банка от 16 декември 2015 г. за изменение на Решение (ЕС) 2015/774 относно програма за закупуване на активи на публичния сектор на вторичните пазари (ЕЦБ/2015/48) (ОВ L 344, 30.12.2015 г., стр. 1)

Решение (ЕС) 2016/702 на Европейската централна банка от 18 април 2016 г. за изменение на Решение (ЕС) 2015/774 относно програма за закупуване на активи на публичния сектор на вторичните пазари (ЕЦБ/2016/8) (ОВ L 121, 11.5.2016 г., стр. 24)

Решение (ЕС) 2017/100 на Европейската централна банка от 11 януари 2017 г. за изменение на Решение (ЕС) 2015/774 относно програма за закупуване на активи на публичния сектор на вторичните пазари (ЕЦБ/2017/1) (ОВ L 16, 20.1.2017 г., стр. 51)
